Mevlâna ve Konfüçyüs

Hayatın Anlamı

İBRAHİM ÖZDEMİR

akıl fikir
YAYINLARI

3. Baskı

MEVLÂNA ve KONFÜÇYÜS

Hayatın Anlamı

İBRAHİM ÖZDEMİR

AKIL FİKİR YAYINLARI

Mevlâna ve Konfüçyüs

İbrahim Özdemir

Yayıncı: Akıl Fikir Yayınları

Kapak: Prof. Dr. Hatice Öz Pektaş

Mizanpaj - Uygulama: Yakup Tutum

1. Baskı: 2009
2. Baskı: 2017
3. Baskı: Aralık 2020

AKIL FİKİR YAYINLARI

Alemdar Mahallesi Alayköşkü Caddesi

Küçük Sokak No: 6/3 Fatih - İstanbul

Telefon: 0212. 514 77 77

E-Posta: akilfikir2015@gmail.com

ISBN: 978-.............

BASIM ve CİLT:

Sertifika No: 44713

Akpınar Huzur Yayın Dağıtım Paz. Tic. Ltd. Şti

Alemdar Mah. Çatalçeşme Sk. Yücer Han No: 46/1

Cağaloğlu-Fatih / İstanbul

“Mevlâna, yedi yüzyıl evvel dünyayı büyük bir kargaşadan kurtarmıştır. Günümüzde Avrupa’yı kurtaracak tek şey de onun eserleridir.”

Prof. Dr. Arthur J. Arberry
İngiliz Şarkiyatçı

İbrahim ÖZDEMİR

Felsefe profesörü. Hasan Kalyoncu Üniversitesi kurucu rektörü. İslâhiye, Gaziantep doğumlu. Lisansını Ankara Üniversitesinde, master ve doktorasını ODTÜ Felsefe Bölümü'nde tamamladı.

Çalışmaları daha çok çevre felsefesi, çevre ahlakı, çevre-din, çevre-kültür ve çevre bilinciyle ilgilidir. Harvard Üniversitesi, Hartford Seminary, (ABD) Cape Town Üniversitesi (Güney Afrika), Gadjah Mada Üniversitesi (Endonezya), Abo Turku Akademisi Üniversitesi (Finlandiya) gibi çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyesi olarak bulundu.

BM, Avrupa Parlamentosu, Rus Bilimler Akademisi, İsveç Bilimler Akademisi başta olmak üzere çevre konusunda yapılan ulusal ve uluslararası birçok toplantıya konuşmacı olarak katıldı. BM Çevre Programı (UNEP) danışmalığı yapan yazar, Ağustos 2015'te yayımlanan İslam İklim Değişikliği Deklarasyonu'nu hazırlayan ekipte yer aldı.

Çevre konusundaki çalışmaları birçok dile tercüme edildi.

İbrahim Özdemir'in çeşitli kitap, makale ve denemeleri bulunmaktadır.

Halen Üsküdar Üniversitesi Felsefe Bölüm Başkanı olarak çalışmalarını devam ettirmektedir.

İLETİŞİM:

Web: www.ibrahimozdemir.web.tr

E-Posta: ib60dmr@gmail.com

Academia: https://uskudar.academia.edu/ibrahimozdemir

Linkedin: www.linkedin.com/in/ib60dmr

Research Gate: www.researchgate.net/profile/Ibrahim_Oezdemir7

Twitter: twitter.com/iozdemir27

İÇİNDEKİLER

ÜÇÜNCÜ BASKIYA ÖN SÖZ

Bu kitabın yeni baskısını sunarken en büyük minnettarlığım Mevlâna'ya. Onunla ilgili yazılan her olumlu şey -kitap, makale, şiir, beste- büyük ilgi görüyor.

Geçen yıl vefat eden Amerikalı şair Mary Oliver bir mülakatında her yeni güne Mevlâna ile başladığını söylemiş; ardından da "iki ilham kaynağım var: Tabiat kitabı ve Mevlâna" diye ilave etmişti.

Mevlana'nın çağları aşan derin tefekkürü eskimiyor ve solmuyor.

Kâinatın, tabiatın ve insanın anlamı ile ilgili bizlere her gün yeni ilhamlar veriyor.

Yeni baskıyı hazırlarken kitabın ruhuna ve metnine dokunmadım. Bazı tashihlerle yetindim. Tasarımı yeniden yapıldı. Bu baskı için yeni bir kapak tasarlayan Prof. Dr. Hatice Öz Pektaş'a, kitabın mizanpajını yapan Yakup Tutum'a, M. Furkan Özdemir'e ve Akıl Fikir Yayınları'na çok teşekkür ederim.

Son okuma ve tashihleri yapan Özlem Gölcü Candemir'e özellikle teşekkür ediyorum.

İbrahim ÖZDEMİR
Kasım 2020, Bağlarbaşı, İstanbul

ÖN SÖZ

Bu çalışmanın ilk şekli 26-29 Ekim 2006 tarihlerinde Güney Kore'nin Pusan şehrinde düzenlenen ikinci Asya Felsefeler Konferansına tebliğ olarak sunuldu. Konferansın konusu "Asya Toplumunun Yükselişi ve Dünyanın Geçmişi ile Geleceği Arasında Yeni Bir Diyalog"tu. Mevlâna ve Konfüçyüs'ün dünya görüşlerini ve öğretilerini incelemek zamanımızın belli-başlı sorunlarını daha iyi kavramaya yardımcı olabileceği gibi, Konferansın adına da tam tamına uyuyordu. Bu çalışmanın Konfüçyüs geleneğiyle İslam medeniyeti arasında anlamlı ve yapıcı bir diyaloga sebep olmasını umuyoruz.

Ünlü İngiliz tarihçi ve düşünür Arnold Toynbee, "21. yüzyılın toplumsal sorunlarını çözmek için Konfüçyüs"ün ve geçmişin diğer büyük temsilcilerinin öğretilerine dayanmamızı söyler. Diğer ünlü İngiliz Şarkiyatçısı Prof. Dr. Arthur J. Arberry ise "Mevlâna, yedi yüzyıl evvel dünyayı büyük bir kargaşalıktan kurtarmıştır. Günümüzde Avrupa'yı kurtaracak tek şey de onun eserleridir" tespitini yapmaktadır. Bu nedenle Konfüçyüs ve Mevlâna'nın görüşlerini incelemenin ve anlamanın tam da zamanı olduğunu düşünüyoruz.

UNESCO'nun 2007 yılını Dünya Mevlâna Yılı olarak ilan etmesi bu bağlamda ne kadar da anlamlıdır. Küreselleşen, küreselleştiği ölçüde de bir şaşkınlık içerisindeki dünyamızın, bu iki düşünürün hikmetlerinden öğreneceği çok şey var. Bilim ve teknolojideki tüm gelişmelere rağmen her gün 35 bin çocuk ölüyor, savaşlar devam ediyor, fakirler ve zenginler arasındaki uçurum genişliyorsa; aileler parçalanıyor ve parçalanan ailelerin fertleri, çocukları bazen sokakta yaşamaya ve yaşamını sürdürmeye çalışıyorsa her şeyi yeni baştan düşünmenin zamanıdır. İşte tam da bu bağlamda insanlık tarihinin iki büyük düşünürünü anlamanın vaktidir.

Bu vesileyle böyle önemli bir konferansı düzenleyen Prof. Dr. Alpaslan AÇIKGENÇ ve Prof. Dr. C.W. WON'a en kalbi teşekkürlerimi sunmak isterim. Aslında onların teşvik ve ısrarı olmasaydı bu çalışma meydana gelmezdi. Bu iki bilim adamı, sadece Doğunun ve Batının felsefecilerini ve bilim insanlarını bir araya getirmediler; daha önemlisi, dünyamızın kırılganlaştığı bir zamanda farklı medeniyet ve kültürler arasında diyalog için çok olumlu bir zemin hazırladılar.

Ayrıca Konya Musiki Cemiyeti mensubu, gönül insanı; musikişinas, neyzen, mevlevihan ve hafız dostum Ahmet ÇALIŞIR'a da teşekkür ederim. Hem Amerika'daki sohbetlerimizde hem Kore'deki gezilerimiz esnasındaki konuşmalarımızda kendisinden çok şey öğrendim. Tebliğimi bir kitapçık haline getirme fikrini de ona borçluyum. Emeği geçen tüm dostlarıma teşekkür ediyorum.

Metnin okunabilir ve akıcı olması için tüm dipnotları kaldırdım. Bununla beraber alıntıları tırnak içinde verdim. Ayrıca yararlandığım tüm kaynakları da son kısma ekledim.

Bu mütevazı çalışmanın Mevlâna ile Konfüçyüs'ün öğreti ve hikmetleri arasında bir köprü oluşturması en büyük temennim. İslam'ın kalbiyle Doğunun hikmeti arasında bir köprü! Bu köprüden geçenler daha kapsamlı çalışmalar yapacaklardır.

Ayrıca küreselleşen dünyamızda insanlar çok sık seyahat etmektedir. Dünyanın neresine gitsem genç Türk müteşebbislerle karşılaşıyorum Birçok iş adamı başta Çin olmak üzere, Konfüçyüs kültür ve değerlerinin hâlâ hüküm sürdüğü Güney Asya ve Pasifik'te iş yapmaktadır. Bu kitapçığı hazırlarken onları da düşündüm. Meslektaşlarıyla çalışırken bizden bir şeyler sunmak için, onlardan bir şeyler bilmenin diyalog ve anlaşmaya yardımcı olacağını umuyorum.

İbrahim ÖZDEMİR
Ankara, Temmuz 2017

GİRİŞ

"Güneş ve Ay için gurup tehlikeli mi?
Sana batıyor görünseler de, onlar doğuyor."

Mevlâna

"Bilgi insanı kuşkudan, iyilik acı çekmekten,
kararlılık korkudan kurtarır."

Konfüçyüs

Güneş her sabah doğudan doğar. Her yeni güne başlarken doğuya bakarız; güneşi ve onun dünyayı dolduran şavkını görmek için. Güneşin huzmeleri ve ışığı sadece dünyamızı ve evlerimizi aydınlatmaz, gönlümüzü de aydınlatır. Bize yaşama sevinci verir.

Yoğun mesaimizden veya evde oturmaktan sıkıldığımızda, kendimizi dışarı atarız. Hava güneşlikse yürüyüşe çıkarız. Bırakırız kendimizi güneşin huzmelerine. Gözümüz, gönlümüz ve tüm benliğimiz aydınlanır; rahatlarız.

Perdeleri açtığımızda evin içine güneş girdi mi bir hoş oluruz. Hele hasta yataklarında veya hastane köşelerinde şifa bekleyenler için güneşin bambaşka bir anlamı vardır. Yeniden gün yüzünü ve güneşi görmek hayatı görmektir onlar için.

Asırlardır insanlık sadece güneş için değil, ezeli hikmetin pırıltılarını görmek ve yakalamak için de Doğu'ya bakıyor. Doğu'nun büyük öğretilerinin başında Konfüçyüsçülük, Budizm, Zerdüştlük, Hinduizm, Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam gelmektedir. Doğu, tarih boyunca hep hikmeti temsil etmiş. İnsanlık kuru bir özlemin ötesinde, bir şeyler öğrenmek için de bakmış Doğu'ya.

Batı kültürünün büyük dehaları Hegel, Nietzsche, Goethe ve daha nice hikmet âşığı incelemiş Doğu'yu. Aslında aradıkları -hepimize ait olan- insanlığın ortak hikmeti. Hz. Peygamberin "Hikmet inanan herkesin yitiğidir, nerede bulursa alır" sözü bu bağlamda ne kadar da anlamlı.

"Güneşin evimizi aydınlatabilmesi için perdelerimizi açmamız gerekiyor. Bizi sarmalaması için güneşe çıkmamız, kendimizi ona teslim etmemiz şart."

Bu anlayış ve espri ile Doğu'nun iki büyük temsilcisinin görüşlerini karşılaştırmaya çalışacağız. Başta kâinat merkezli âlem anlayışları olmak üzere, insan, aile, musiki ve ahlak ile ilgili görüşlerini kısaca irdelemeye çalışacağız. Benzerliklere işaret edeceğiz, farklılıkların altını çizeceğiz. Konfüçyüs'ün (MÖ 551-479) ve Mevlâna'nın (1209-1271) görüşlerinin insanlık ve çevre bilincimizi zenginleştireceğini; bizim dışımızdaki varlıklara karşı duyarlılığımızı arttıracağını umuyoruz.

İki düşünürün aile, insan, musiki ve sevgi ile ilgi anlayışlarının da toplumsal ve kişisel hayatımızı zenginleştireceğini; medeniyetler arasında anlamlı bir diyaloga da mütevazı bir katkıda bulunacağını umuyoruz. Aslında, geçmişin büyük şahsiyetlerinin görüş ve felsefelerine sık

sık müracaat ederiz. Büyük bir çölde, ovada veya dağda kaybolan insanların güneşe, aya, yıldızlara, zirvelere ve yüksek noktalara bakıp yollarını bulmaya çalıştıkları malumdur. Umuyoruz ki Konfüçyüs, Sokrates, Buda, Hz. İsa, Hz. Muhammed, Hz. Mevlâna ve diğer zirve şahsiyetler de küreselleşen dünyada yolumuzu bulmaya çalışırken anlamlı ve mutlu bir hayat yaşamaya gayret ederken bize yardımcı olabilecekler. Hayatın anlamını arayan yirmi birinci yüzyıl insanına, bu büyük şahsiyetlerin katkı yapabileceği kanaatindeyiz.

Ancak unutmayalım; güneşin evimizi aydınlatabilmesi için perdelerimizi açmamız gerekiyor. Bizi sarmalaması için güneşe çıkmamız, kendimizi ona teslim etmemiz şart. Aynı şekilde, her türlü ön yargıyı bir kenara bırakarak insanlığın ve hayatın bu üstatlarını önce anlamaya, sonra da onlardan yararlanmaya çalışmalıyız.

"Sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değmez".
Sokrates

Geçmişin bu dev simalarını ilk keşfedenlerden biri çağdaş Alman filozof ve tıp doktoru Karl Jaspers'tır (1883-1969). Hayatın ve insanın anlamını arayan Jaspers, bilimin ve hele hele anatominin verdiği bilgilerle tatmin olmaz, olamaz. İnsan, anatominin bize sunduğundan daha fazla bir şey olmalıdır. Jaspers'ın felsefe serüveni de böyle başlar. Zaten o felsefeyi "yolda olmak" olarak tanımlar (Hakikati ve hayatın anlamını sorgulamak ve anlamak için sürekli yolda olmak, arayışta olmak). O, yolculuğuna insanlığın en eski felsefelerini incelemekle adım atar.

Jaspers, MÖ 800 ila 2000 yılları arasında ortaya çıkan büyük simalara özellikle dikkatimizi çeker. Zira Konfüçyüs, Buda, Zerdüşt ve İsrailoğullarının birçok peygamberi bu bereketli dönemde yaşadılar. Upanişdler bu dönemde yazıldı. Jaspers bu döneme "Mihver Çağı" der. Her şeyi belirleyen ve her şeye ölçü olan bir "mihver". Kâinatı, kendimizi ve hayatımızı tanımlarken sorduğumuz sorular, ilk kez bu dönemde soruldu. Düşünce hayatımızda kullandığımız kategoriler ve kavramlar bu dönemde şekillendi. Bu nedenle, bu çağ kadim Doğu ve Batı medeniyetleri için bir dönüm noktası oldu.

Önce Konfüçyüs, daha sonra Sokrates kendi dönemlerinin hâkim anlayışlarını radikal sorularıyla sorguladılar. İsrail peygamberleri ve Zerdüşt, yaygınlaşmaya yüz tutan çok tanrıcılığa karşı, tek tanrıcılığı (Monoteizm/Tevhid'i) savundular. Buda, Hinduizm'i kökten değiştirdi. Kısaca, bu çağın büyük dehaları insanlığın en hayatî ve nihaî sorularını sorarak "insanlık durumu" ve varoluşu ile yakından ilgilendiler. Sokrates "Sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değmez" diyerek her şeyi sorgulamaya başladı:

Kimim?
Nereden geliyorum?
Nereye gidiyorum?
Tabiatın anlamı nedir?
Kâinatın anlamı nedir?

Bunlar hiçbir kimsenin kaçamayacağı nihai ve önemli sorulardır. Erteleyebiliriz, ama kesinlikle ihmal edemeyiz ve yok sayamayız. Hele hele bu sorulardan asla kaçamayız. Daha doğrusu kaçarak kurtulamayız. Bu soruların ağırlığını yine büyük şahsiyetlerin hayatında görebiliriz.

Sokrates'in *"Sorgulanmamış bir hayat yaşanmaya değmez"* sözü asırlarca insanları etkilemiştir; insanların hayatlarını sorgulamalarına neden olmuştur.

Bu soruları kendine sormuş ve gereğini yapmış düşünürlerden biri, belki de en önemlisi ünlü Rus yazar Leo Tolstoy'dur. Tolstoy bir yazar olarak mesleğinin zirvesindeydi. 50 yaşını çoktan geçmişti. Mal-mülk, para, şöhret ve hepsinden önemlisi mutlu bir aile hayatı vardı. Tüm bunların ortasında kaçınılmaz soru gelip onu buldu:

"Hayatımın anlamı nedir?"

"Mihver Çağı"nın peygamberleri, sufileri, filozofları ve şairleri de bu soruya çeşitli cevaplar verdiler.

Ünlü yazar bu soruya tutarlı ve anlamlı bir cevap vermek için tam otuz yılını harcadı. Tanrı'nın Tarihi kitabının yazarı Karen Armstrong, son kitabı Büyük Değişim'de, bu büyük şahsiyetlerin mesajlarının özünü yakalamaya çalışır. Mihver Çağı'nın tüm geleneklerinin adaleti, "disiplinli sempati ve merhameti" vurgulaması düşündürücü olduğu kadar ilginçtir. Mihver Çağı'nın büyük simaları gibi "büyük toplumsal değişimler ve huzursuzlukların hâkim olduğu bir dönemde yaşadığımızı" hatırlatan Armstrong, "merhameti, şefkati ve adaleti" yerleştirmeye çalışmamızı salık verir. "Mihver Çağı'nın bu manevi yıldızlarında çok büyük hazineler bulacağımızı söylemeye gerek var mı?" diye sormadan edemez.

"Mihver Çağı'nın bu manevi yıldızlarında çok büyük hazineler bulacağımızı söylemeye gerek var mı?

Karen Armstrong

Tam da bu anlamda, on üçüncü asrın büyük mutasavvıfı ve gönül insanı Mevlâna'yı da Mihver Çağı'nın

simalarına eklemeliyiz. Aradaki uzun zaman dilimine inat; dünya görüşleri, hayata bakışları o kadar benzer ki... Hele hele sevgi ve merhameti, öğretilerinin temeli yapmaları çok dikkat çekicidir. Dahası Konfüçyüs ve Mevlâna'nın dünya görüşlerinde manevi, felsefi ve toplumsal birçok ortak motif görülüyor.

İki düşünürün sandığımızdan ve düşündüğümüzden daha çok ortak noktaları var. Her ikisinin de görüşleri çağdaş insana hitap ediyor. Çağ insanın ilgisini çekiyor. Bu nedenle, her iki düşünüre de bizlere hâlâ yardım sunabilen, insanlığın manevi mirası olarak bakıyoruz. Arnold Toynbee'yi bir kez daha hatırlamanın yeridir: "21. yüzyılın sorunlarını çözmede Konfüçyüs'ün ve mazinin diğer büyük şahsiyetlerinin sunacağı katkıya güvenebiliriz."

Çevre sorunlarının küresel boyutları, yoksulluk, parçalanan aileler, sokaklarda yaşamaya terkedilmiş nesiller, her tür şiddet ve diğer sorunlar bizi yeni çözümler aramaya ve bulmaya âdeta mahkûm ediyor. Ayrıca bu tür bir çaba, Doğu ve Batı arasında bir diyalogun başlamasına da katkıda bulunabilir. Malezya eski Başbakanı ve fikir adamı Dr. Enver İbrahim'in altını çizdiği gibi, küreselleşen dünyada "medeniyetler arasında diyalog bir mecburiyettir". Hepimiz birbirine bağlanmış ve eklemlenmiş küresel bir köyde yaşıyoruz. Âdeta tüm medeniyetlere mensup insanlar bu köye sıkışmış durumda. Daha önce duymadığımız ve görmediğimiz insanlarla komşuyuz. Aynı mahallede, bazen aynı apartmanda oturuyoruz. Aynı çok uluslu şirketlerde çalışıyoruz. Ya da onların müşterisiyiz. Tersi de mümkün.

Bu insanlarla konuşmamak, diyalog kurmamak mümkün mü?

Değil!

Bu nedenle farklı kültürlere, dinlere ve ülkelere mensup insanlarla diyalogun yolunu bulmak mecburiyetindeyiz. Karen Armstrong bu gerçeği "öğrenme mecburiyeti" olarak tanımlarken tamamen haklı. Huzur ve barış içerisinde yaşamak "birbirimizi cehaletten ve önyargılardan kaynaklanan nedenlerden üzmemek için birbirimizin dini ve değerleri hakkında malumat sahibi olmak" durumundayız.

Bu çalışmanın bir diğer nedeni daha var: Her iki düşünürün görüşlerinin tarihteki ve günümüzdeki etkisi. Daha doğrusu her iki düşünürün görüşleri yaşamaya devam ediyor. Konfüçyüs geleneği Çin, Japonya, Kore'den başlayarak Vietnam'a kadar tüm Güney Asya'da çoğunluğun hayatını etkilemiş; davranışlarını, eylemlerini, toplumsal değerlerini oluşturmuş ve oluşturmaya da devam ediyor. Buna ek olarak, Çin'in uzun devlet geleneğini ve kurumlarını kökten etkilemiş ve biçimlendirmiştir.

> *"Mevlâna'nın önemi, maneviyat ve anlam arayışındaki çağdaş insanın, onun şiirlerinde insanlığın aşk arayışını yansıtmasıdır".*
>
> ***S. Sadık***

Konfüçyüs'ün siyasi kuram, kurumlar, toplumsal ilişkiler ve ritüeller, eğitim felsefesi ve moral değerler üzerindeki etkisini de hatırlamalıyız. Buna ABD'nin Batı kıyılarında yaşayan çok sayıdaki Çinli ve Güney Asyalıyı da eklemeliyiz. Bu insanlarla daha selamlaşır selamlaşmaz Konfüçyüs'ün etkisini görmek mümkün. Geleneklerine bağlı Koreli modern bir ailede, babadan önce sofraya oturulmaması, baba işe giderken aile üyelerinin babalarını

rükû derecesinde eğilip selamlaması hâlâ devam etmektedir. Asyalı aile yapısı, Batıdakine göre daha güçlüyse bunun en büyük nedeni Konfüçyüsçü değerlerdir.

Mevlâna'nın durumu daha da ilginçtir. Asya kıtasının Batı ucunda yaşayan Mevlâna'nın vatanı, Asya-Avrupa arasında fiziki bir köprü konumundadır. Felsefesinin ve dünya görüşünün etkisini sadece Türkiye'de yaşayan insanların hayatında değil, İranlılar ve Araplar başta olmak üzere, bölgedeki birçok kesimde görmek mümkündür.

Tarih boyunca Anadolu'nun bereketli toprakları üzerinde farklı din, dil ve kültürlere mensup insanlar barış ve huzur içinde birlikte yaşaya geldilerse, bunda en büyük pay; aşk, sevgi ve hoşgörü temelli Mevlevî anlayışındadır. Yetmiş iki milleti, daha doğrusu tüm varlığı ve varlıkları bir ve kardeş gören Mevlâna'mızın eseridir. Mevlâna'nın Batı dünyasında "tüm zamanların en büyük şairi" olarak selamlanmasının nedeni de bu dünya görüşünde aranmalıdır. Amerika'nın en önemli yayın dergisi Publisher's Weekly'nin Mevlâna'yı Amerika'da tüm zamanların en çok okunan şairi olarak sunmasını da hatırlamak gerekir.

Dünyanın sanal âlemdeki en büyük kitapçısı 'Amazon'; Mevlâna'yla ilgili 6000'den fazla kitap, teyp kasedi, CD, DVD ve videokasetini okuyuculara sunmaktadır. Bu sayı her gün artmaktadır. New Age grubunun önde gelenlerinden Deepak Chopra ve Madonna gibi metal dünyanın en büyük sanatçıları, albümlerinde Mevlâna'nın şiirlerine yer vermektedir. Ancak tüm bunların içerisinde belki de en önemli ve anlamlı olanı "çağdaş Anglo-Amerikan felsefe çevreleri"nin arayışlarıdır.

Bu çevreler de "pozitivist ve diyalektik" olmayan bir söylem arayışındadırlar. Bu sebeple de, "hayatın

anlamını, tarihi ve insanın varoluşunu" yeniden sorguluyorlar. Bu bağlamda Mevlâna kullandığı evrensel sevgi diliyle onlara yardımcı oluyor. Son zamanlarda Batı dünyasında Konfüçyüs ve Mevlâna'ya gösterilen yoğun ilgiyi anlamaya çalışırken bu ve benzeri oluşumlar dikkatle incelenmelidir.

Görüldüğü gibi, doğumundan 800 yıl sonra Mevlâna'nın ünü doğduğu, seyahat ettiği ve yaşadığı toprakları aşmış; Orta Doğu, Asya ve Hint alt kıtasına nüfuz etmiş. Mevlâna üzerine yapılan bilimsel araştırmalarda, görüşlerinin Batılı ve Doğulu insanlar için olumlu mesajlar içerdiği vurgulanmaktadır. Öğretisinin tüm insanlık için arz ettiği önemin en güzel göstergelerinden biriyse UNESCO (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu)'nun 2007 yılını "Mevlâna Yılı" olarak tüm dünyaya ilan etmesidir.

"Her şey ayrılmakta,
Merkez hiçbir şeyi
istememekte.
Anarşi dünyaya musallat
olmuş durumda."
W.B. Yeats

UNESCO gibi uluslararası bir kuruluş neden Mevlâna'yı öne çıkarıyor? Cevabını UNESCO şu şekilde veriyor: "Şair ve filozof Mevlâna hayatı boyunca hoşgörüyü, akılcılığı ve sevgi ile bilgiye ulaşmayı savundu. Sufi bir anlayışla telif ettiği eserleri, Türkiye'nin sınırlarını aşarak İslam kültürünü ve adanmışlığını etkiledi."

Tabii, haklı olarak sorulabilir: Batının dünya görüşüne ve kültürüne yabancı ve uzak bir yerde dünyaya gelen Mevlâna'nın görüşleri, neden bu kadar meşhur olmaktadır ve sevilmektedir? Mevlâna'nın eserlerinin okunma nedeni nedir?

Mevlâna'nın şiirlerini İngilizceye tercüme eden İranlı Shahram Shira bu haklı soruyu şu şekilde cevaplıyor: "Mevlâna kolay anlaşılabilir biri. Âdeta insanlara ulaşmaya hazır; onlara dokunan, onlara yardım eden ve onları yükselten biri. Onun şiirleri sadece kâğıt üzerindeki güzel kelimelerden ibaret değil. Bu 800 yıl önce yaşamış Mevlâna'nın kozmik gücünün, farklı bir biçimde hala bugün yaşamakta olmasıdır. Tıpkı bir veli ve nebi gibi aramızda olmasıdır."

S. Sadık'a göre ise "Mevlâna'nın önemi, maneviyat ve anlam arayışındaki çağdaş insanın, onun şiirlerinde insanlığın aşk arayışını yansıtmasıdır".

Yirmi birinci yüzyılda yeniden filizlenen, ancak çoğunlukla şiddet ve olumsuz bir renge bürünen dini canlanış konusundaki çalışmalarıyla tanıdığımız Karen Armstrong'a göre ise "Mevlâna'nın şiirlerinde kozmik yalnızlık, Allah'tan ve ilahi kaynaktan ayrılığın hüznü hâkim olduğu için bu kadar etkili olmaktadır".

Şu olguyu da unutmamak lazım: Konfüçyüs'ün öğretileri şimdiye kadar başta Sokrates ve öğrencisi Platon olmak üzere birçok düşünürle karşılaştırıldı. Dahası, Hong Konglu düşünür Tang Junyi (1909-1978) Konfüçyüs'ün "kendini yetiştirme ve mükemmelleştirme" anlayışını, Yunan, Hristiyan ve Budist gelenekleriyle karşılaştırdı. Ulaştığı sonuç: Konfüçyüsçü anlayış; Gök'e (Heaven) olan büyük saygınlığına rağmen dünyaya olan bağlılığı modern zamanlarda insanın gelişmesine eşsiz bir katkı yapmıştır.

Bu çalışmadaysa insanlığın bu büyük öğretmeni, Mevlâna ile karşılaştırılacaktır. Bu karşılaştırmayı yaparken sadece belli konulara değineceğiz. Öncelikle onların

kâinat merkezli âlem anlayışlarını karşılaştıracağız. Tüm kâinatı evimiz, tüm varlıkları bir aile olarak gören düşünürlerimizin aile, birey ve müzik ile ilgili görüşlerini kısaca özetleyeceğiz. İnsanlığın bu büyük üstatlarının görüşlerinin bir bütün olarak dünyamızı, çevremizi, toplumumuzu, ailemizi ve kendimizi anlama, anlamlandırma ve korumada bize çok değerli kavrayışlar sağlayacağına ve katkılar yapabileceğine inanıyoruz. Dahası, bu görüşlerin bakış açımızı ve dünya görüşümüzü zenginleştireceğini ve genişleteceğini umuyoruz.

"Bugün yaptığım, yarın yapacağım şeyin sonucu ne olacak?
Bütün hayatımın sonu ne olacak?
Niçin yaşıyorum? Niçin arzuluyorum? Niçin çalışıyorum?
Hayatımda kaçınılmaz olan ölümle yok olmayacak bir anlam var mıdır?

Tolstoy

Konfüçyüsçü terminolojiyi kullanırsak, onların öğretilerinin bizi "yeniden eğiteceğini" temenni ediyoruz. Böylece gezegenimizi ve insanlığı tehdit eden en büyük sorunlara karşı daha duyarlı olabiliriz. Bu sorunlara bütüncül ve tutarlı bir cevap bulabiliriz.

Jared Diamond'ın son kitabı "Çöküş: Medeniyetler Nasıl Ayakta Kalır ya da Yıkılır?"ın ikna edici bir şekilde ortaya koyduğu gibi, dünyamız ve çağdaş medeniyet topyekûn bir çöküşle karşı karşıyadır ve bizden acil çözümler beklemektedir. Konfüçyüs ve Mevlâna'nın mesajlarına kulak kabartır; insanlığın bu iki büyük evladını anlarsak devasa sorunlarımızı çözmede ve bunların üstesinden gelmede daha etkin olabiliriz.

Her iki üstadın hayatlarına şöyle bir göz attığımızda, her ikisinin de "sosyal çalkantıların ve siyasi başkaldırı ve huzursuzlukların" hâkim olduğu bir zamanda, dünyaya

gözlerini açtıklarını görürüz. Ünlü şair W.B. Yeats'in o muhteşem şiirsel ifadesiyle:

"Her şey ayrılmakta,
Merkez hiçbir şeyi istememekte.
Anarşi dünyaya musallat olmuş durumda."

Bu nedenle, her iki düşünür de öğrenci ve takipçilerine, zor zamanlarda ayakta kalmanın; meydan okumalara cevap vermenin ve varolmanın yollarını öğretmişlerdir. Bunun için de öncelikle, insani imkânlarını anlamayı, geliştirmeyi, gerçekleştirmeyi ve böylece önce kendilerini, sonra da ailelerini ve toplumlarını dönüştürmeyi öğretmişlerdir. Tabii, Mevlâna'nın çağlar üstü çağrısı da hatırlanmalıdır:

"Gel, gel, ne olursan ol, yine gel,
İster kâfir, ister Mecusi, ister puta tapan ol, yine gel,
Bizim dergâhımız, ümitsizlik dergâhı değildir,
Yüz kere tövbeni bozmuş olsan da yine gel."

Mevlâna, anlamlı bir hayat arayışında olanları, yaşamı ve kendisini anlamak isteyenleri; kısaca tüm dünyayı kendine katılmaya davet etmektedir. Hem de hiçbir ayrım yapmadan! Kendine gelenlerin, yaklaşanların hakikate ve hayatın kaynağına yaklaşacağından hiç şüphesi yoktur. Zira ona gelenler ışığın, hayatın ve aşkın kaynağına gelecekler. Işık ve aşk onları değiştirecek ve dönüştürecektir. İnsan olmayı, mükemmel insan olmayı deneyecekler.

Mevlâna'nın "mükemmel insan olma" sürecine davetine her gün yeni insanlar katılıyor. UNESCO'nun çalışmaları da bu çerçevede değerlendirilmelidir. Onun şiirleri

bu nedenle çok satıyor. Konya onu ziyarete gelenlerle dolup taşıyor. Mevlâna ve davetine olan ilginin en önemli nedeni, hayatın ve ışığın kaynağına; mutluluğa ve gerçek hayata olan bir çağrı olmasıdır. Mevlâna herkesin kendine sormadan edemeyeceği "en hayati soruya" cevap vermede insanlara yardımcı olmaya, onlara yol göstermeye çalışmaktadır.

Tolstoy'un ifadesiyle "en aptal çocuktan en bilge ihtiyara kadar her insanın ruhunda var olan" o ezeli soruya Mevlâna doyurucu ve ikna edici cevaplar sunuyor. Tolstoy'a göre "onsuz hayatın mümkün olmadığı soru" şudur:

"Bugün yaptığım, yarın yapacağım şeyin sonucu ne olacak? Bütün hayatımın sonu ne olacak?

Niçin yaşıyorum?

Niçin arzuluyorum?

Niçin çalışıyorum?

Hayatımda kaçınılmaz olan ölümle yok olmayacak bir anlam var mıdır?

Aslında bunlar hepimiz için hayati sorulardır. Er veya geç kendimize sormamız, yüzleşmemiz ve cevap vermemiz gereken sorular! Bu sorulara geçmişin büyük bilgelerinin öğretileri yoluyla tutarlı ve anlamlı cevaplar bulmak zorundayız. Onların öğretilerinden ve mesajlarından çok şeyler öğreneceğimiz kesin. Ama cevabımızın bize ait olma zorunluluğu var. İnsanlığın ortak tecrübesinden ve hikmetinden beslenmiş, yararlanmış; ama özgün bir cevap. Mevlâna'nın o görkemli ve umut dolu ifadesiyle: Bugün yeni şeyler söylememiz lazım!

Prof. Dr. İbrahim Özdemir

Felsefi Danışman (APPA Sertifikalı)

Felsefe alanındaki uzmanlığı ve akademik geçmişi ile tanınan Prof. Dr. İbrahim Özdemir, **Amerikan Felsefi Uygulayıcılar Derneği** (APPA) tarafından sertifikalandırılmış bir Felsefi Danışman olarak hizmet veriyor.

Doğu, Batı ve İslam felsefelerine olan hakimiyeti, felsefi danışmanlıkta benzersiz ve kapsayıcı bir yaklaşım sunarak, felsefe tarihinin eşsiz zenginliğinin ışığında çeşitli kişisel ve etik sorunların üstesinden gelmede danışanlarına yardımcı olmaktadır.

Özdemir'in felsefi danışmanlık ile başkalarına yardım etme konusundaki özverisi birçok kişinin hayatını etkilemeye devam ediyor ve danışanlarının içinde bulundukları durumu ve anlamlı bir hayatın peşinden gitme arzularını daha derinlemesine anlamalarını teşvik ediyor.

Yüzyılın en büyük doğal afetlerinden biri olarak nitelendirilen 6 Şubat 2023 depreminde birçok akrabasını ve arkadaşını kaybeden Özdemir, hayatın anlamını sorgulayan depremzedelere Felsefi danışmanlık hizmetini ücretsiz sunma kararı almıştır.

Lisansını Ankara Üniversitesinde, Master ve doktorasını Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde tamamlayan Özdemir, halen Amerika'da misafir öğretim üyesi olarak ders vermeye devam etmektedir.

Sosyal Medya & İletişim.

E-mail: ib60dmr@gmail.com
Facebook: https://www.facebook.com/ibrahimozdemir27
Instagram: https://www.instagram.com/prof.dr.ibrahim.ozdemir/
Twitter: https://twitter.com/iozdemir27
Web: https://www.ibrahimozdemir.org/
LinkedIn: https://www.linkedin.com/in/ib60dmr/
APPA: https://appa.edu/user/ibrahim.ozdemir/

Yayınları:

MEVLANA VE KONFÜÇYÜS- HAYATIN ANLAMI

Dostum!
Sufi, içinde bulunduğu *şu anın* dostudur.
"Yarın" demek bizim yolumuz değildir. **Mevlâna**.

Mutlu olmak şartıyla fakir olmak; arkadaşları tarafından sevilmek şartıyla da zengin olmak iyidir. **Konfüçyüs**

Bizler insan ırkının, nükleer savaş sonucu maddeten yok olmakla tehdit edildiği ve insan bireyinin, kendisine, diğer insanlara, tabiata ve emeğine gittikçe yabancılaştığı bir çağda yaşıyoruz. Mevlana'nın *sevgi temelli felsefesi* bir umut olabilir mi? **Erich Fromm**. Psikanalist, Sosyolog ve Filozof

Konfüçyüsçülük nasıl insan olunduğunun öğrenilmesidir. **Prof. Dr. Tu Weiming**. Pekin Üniversitesi

Tasavvuf geleneğinin büyük düşünürleri, *insanların yönelmesi gereken yolu hatırlatırlar*. Bunu erişilebilir ve ikna edici bir lisanla yaparlar. Bu ariflerin okuyucularının dikkatine sunmak istedikleri husus, sosyal sorunlar için sunulan çözümlerin *insan olmanın ne anlama geldiği* noktasını ıskaladığı gerçeğidir. **Prof. Dr. Willliam Chitick**, New York Devlet Üniversitesi.

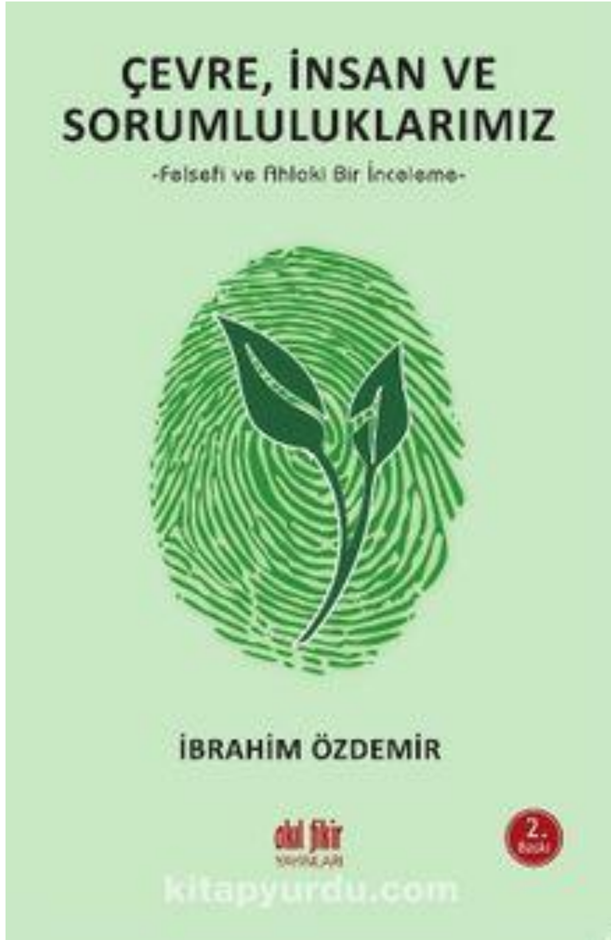
Mevlâna, yedi yüz yıl evvel dünyayı büyük bir kargaşalıktan kurtarmıştır. Günümüzde Avrupa'yı kurtaracak tek şey de onun eserleridir. **Prof. Dr. Arthur J. Arberry**, Şarkiyatçı

Mevlâna'nın şiirlerinde kozmik yalnızlık, Allah'tan ve ilahi kaynaktan ayrılığın hüznü hâkim olduğu için bu kadar etkili olmaktadır. **Karen Armstrong,** Tanrı'nın Tarihi.

Ancak unutmayalım; güneşin evimizi aydınlatabilmesi için perdelerimizi açmamız gerekiyor. Bizi sarmalaması için güneşe çıkmamız, kendimizi ona teslim etmemiz şart. Aynı şekilde, her türlü ön yargıyı bir kenara bırakarak insanlığın ve hayatın bu üstatlarını önce anlamaya, sonra da onlardan yararlanmaya çalışmalıyız. **İbrahim Özdemir**

https://www.kitapyurdu.com/kitap/mevlana-ve-konfucyus-hayatin-anlami/566451.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

ÇEVRE, İNSAN VE SORUMLULUKLARIMIZ – Felsefi ve Ahlaki Bir İnceleme

Tabiat, Allah'ın yaratıcı kelimesinin sürekli olarak açık bir şekilde ifade ettiği oluşa ait özellik vasıtasıyla sembolik varlığı andıran çok yönlü ve farklı formlar içinde kendisini sunar.
Prof. Dr. S. M. Nakib al-Attas, *İslam Metafiziğine Giriş*

"Doğal çevre krizi yerküre için göğü feda ederek yerküreyi de yok olma tehlikesi içine atan insanların ruhlarındaki krizin dışa yansımasıdır."
Prof. Dr. S. Hüseyin Nasr, *George Washington Üniversitesi*

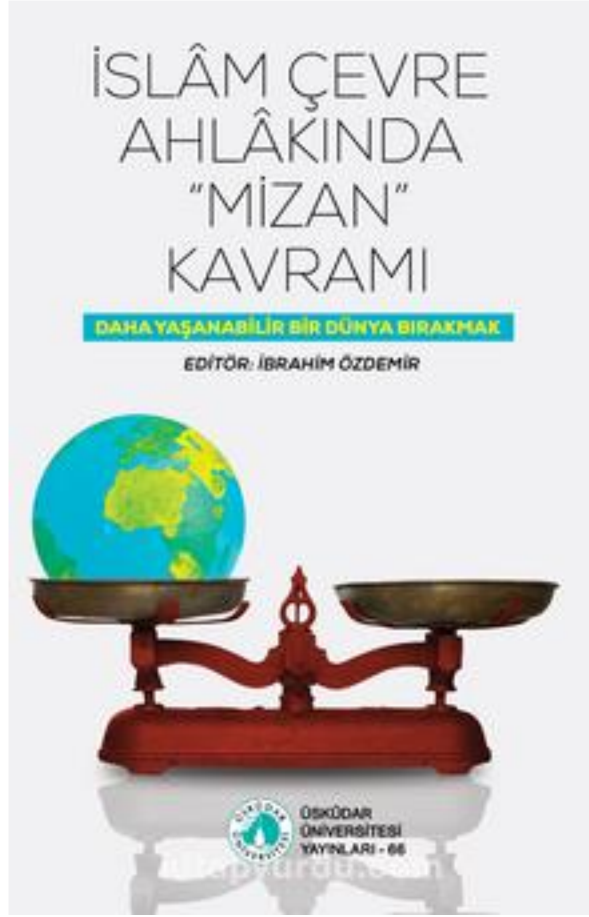
"Yeşil, tüm Müslümanlar için en kutsal renk. Allah'ın en bereketli ve en mükemmel planı olan doğaya atfedilen değerle birleşerek İslam dünyasında benzeri görülmemiş bir çevre hareketine zemin oluşturuyor."
Prof. Dr. Frederick Denny, *Colorado Üniversitesi*

"Tüketim model ve davranışlarımızı değiştirmek zorundayız. İnsanlık kendini tanrılaştırmayı reddetmelidir. İnsan tabiata sahip olan bir tanrı değildir insan tabiatın bir parçasıdır."
M. Gorbaçov, *SSCB Eski Başkanı*

"İnsanoğlunu maddi hırsın ilham ettiği teknolojinin sonuçlarından korumak için bütün dinlerin ve felsefelerin taraftarları arasında dünya çapında bir işbirliğine ihtiyacımız olduğunu sanıyorum." **Arnold Toynbee,** *Tarihçi-Düşünür.*

https://www.kitapyurdu.com/kitap/cevre-insan-ve-sorumluluklarimiz/564426.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

İSLAM ÇEVRE AHLAKINDA MİZAN KAVRAMI – Daha Yaşanabilir Bir Dünya Bırakmak

İklim değişikliğinin sebep olduğu olumsuzluklar hayatımızı etkilemeye ve şekillendirmeye devam ediyor. BM Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli'nde (IPCC) çalışan bilim insanları, ittifakla iklim değişikliğine insan faaliyetlerinin ve yaşam biçiminin etki ettiğini söylüyorlar. Her yedi yılda bir yayınladıkları bilimsel raporlarla hükümetleri ve insanları uyarıyorlar.

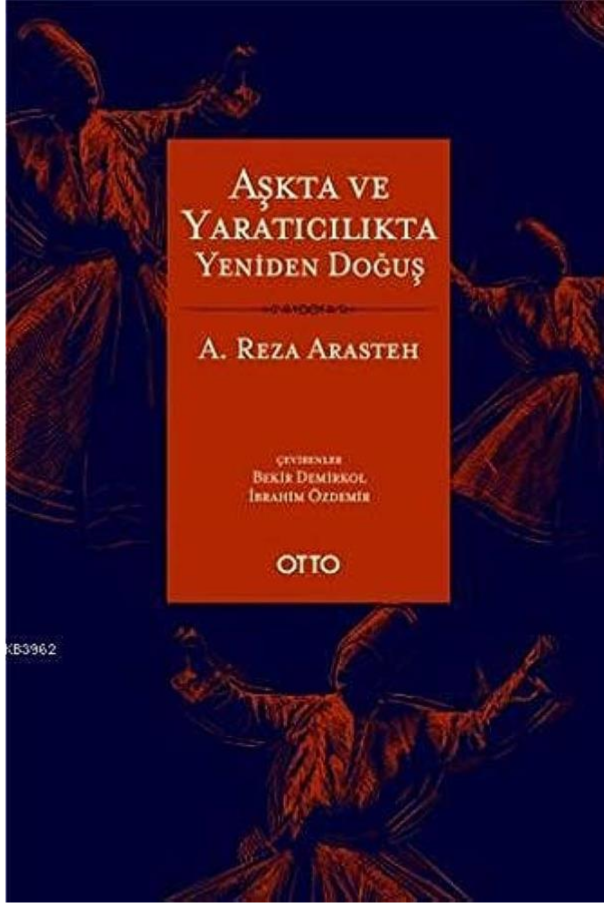
Bir grup "Müslüman Çevreci" olarak biz de bu süreçte sorumluluğumuzu üstlendik. İlk önce 2015 yılında, "Paris İklim Değişikliği Taraflar Konferansı" öncesinde İstanbul'da iki günlük bir sempozyum düzenledik. Müslüman çevreciler yanında, diğer din ve inançlarda çevrecileri de davet ettik.

"İslâm iklim Değişikliği Deklarasyonu"nu hazırladık ve dünyaya duyurduk. Daha sonra "al-Mizan: Dünya Çevre Sözleşmesi"ni hazırladık.

Bu kitap 23 Şubat 2022 tarihinde Üsküdar Üniversitesinde yapılan İslâm Düşüncesinde "Mizan" Kavramı Çalıştayı'na sunulan tebliğlerden oluşuyor. Yazarlar, kendilerine yöneltilen sorular ve yapılan katkılar ışığında tebliğlerini yeniden gözden geçirdiler ve son hâlini verdiler. Bu mütevazı çalışmanın bu niteliğiyle İslâm Düşüncesinde "Mizan" kavramıyla ilgili bir öncü çalışma olmasını; bunu yenilerinin takip etmesini umut ediyoruz. Allah'ın belirli bir mizan, denge, ahenk ve uyumla yarattığı; mizanın korunması ve sürdürülmesinin sorumluluğunu insana verdiğini asla unutmamalıyız.

https://www.kitapyurdu.com/kitap/islam-cevre-ahlakinda-mizan-kavrami/650654.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

AŞKTA VE YARATICILIKTA YENİDEN DOĞUŞ- Mevlânâ Celâleddin Rûmi'nin Kişilik Çözümlemesi

İnsan sevgisi merkezinde bir yaşam süren Mevlânâ, hoşgörünün ve tevazuunun temsilcisidir. Şair ve mutasavvıflığı yanında insan doğası konusunda da derin bir anlayışa sahiptir.

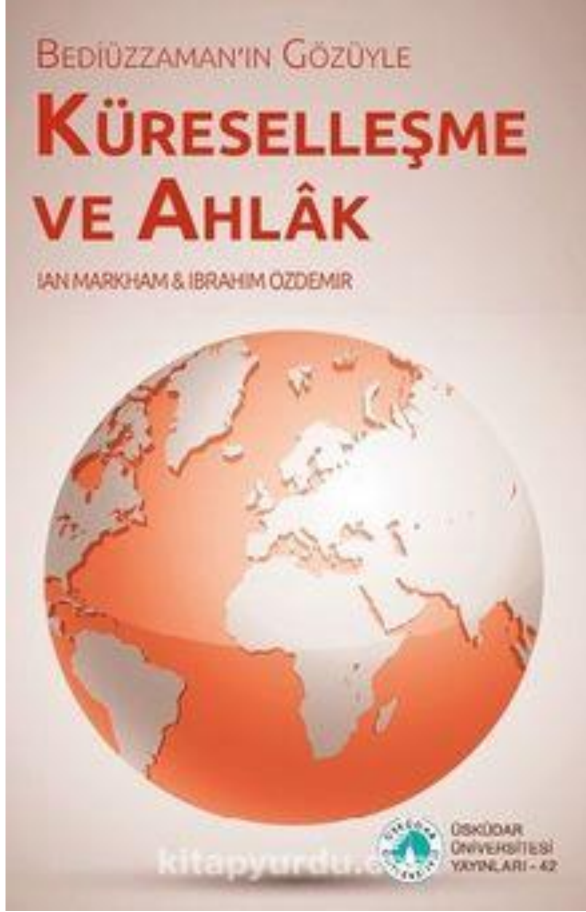
Aşkın gücüne ve mahiyetine ulaşmaya çalışan Mevlânâ, gerçek aşkın, ruhun en içteki kısmı harekete geçirildiğinde anlam kazandığının farkına vardı.

Âlemin kopyası olan insanın sadece duyulardan meydana gelmediğini, ruh beden bütünlüğüyle düşünüldüğünde içinde cevherler barındırdığını keşfetti.

Psikanaliz ve insan doğasıyla ilgili çeşitli çalışmalar yapan A. Reza Arasteh bu eserde, insan benliğinin evrensel bir bütünlüğe ulaşarak huzura ereceği düşüncesinden hareketle Mevlânâ'nın hayatını ele almıştır.

Sipariş:https://www.kitapyurdu.com/kitap/askta-ve-yaraticilikta-yeniden-dogus/423978.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

KÜRESELLEŞME VE AHLAK- Bediüzzaman'ın Gözüyle

Amerikan değerlerinin tüm dünyaya empoze edilmesi anlamında olumsuz bir küreselleşmenin yerkürede hâkim hale getirildiği bir gerçektir. Bu hâkim küreselleşme söylemi, İslam'ı ve

Müslümanları radikal, siyasi, şiddet yanlısı gibi kalıplar içerisine hapsetmeye ve olumsuz değer yargıları içeren etiketlerle nitelemeye meyillidir.

Seçkin bir makaleler derlemesi niteliğinde olan elinizdeki kitap ise, son dönem İslam mütefekkirlerinden Said Nursi'nin, yukarıda çizilen çerçeveden çok farklı ve zengin düşünce dünyasında bir keşfe çıkmaktadır.

Nursi'nin mesajının evrensel karakteri sebebiyle okuyucu kitapta, İslam alimleri ile Hıristiyan ve Yahudi bilim adamlarını, İslam'ın tabiatı ve Said Nursi'nin tefekkürü üzerinde söyleşirken bulacaktır.

Kitaptaki konular, "etik" ve "küreselleşme" etrafında gruplandırılmıştır. Bu iki konuyu uygun bir şekilde ele almak için müspet / şiddet karşıtı hareket ve modernite konularıyla ilgili de makaleler yer almaktadır. Her bölüm Said Nursi'nin düşüncelerini belirli bir bakış açısından hareketle ele almaktadır.

https://www.kitapyurdu.com/kitap/bediuzzamanin-gozuyle-kuresellesme-ve-ahlak/607242.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

MATERYALİST BİR DÜNYA GÖRÜŞÜNÜN ÖTESİNDE – Genişletilmiş bir Bilime Doğru

Bugün dünyaya bilim ve onun büyük ölçüde incelenmemiş felsefi varsayımları hâkimdir.

Bu varsayımlar insanların özgür iradeden yoksun ve amaçsız bir evrende yaşayan karmaşık biyolojik makineler olduğu şeklindeki mekanik ve materyalist bir dünya görüşü ile ilişkilidir.

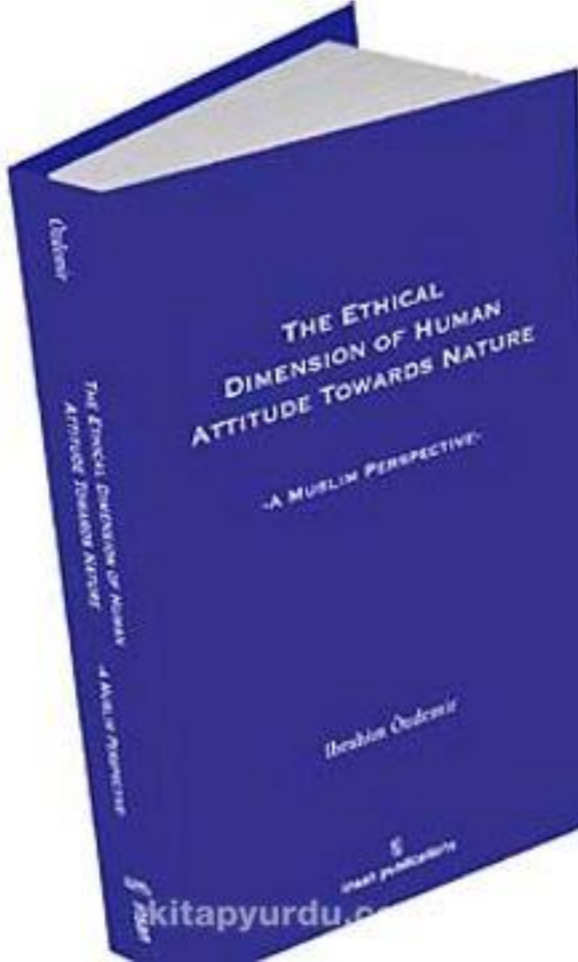
Galileo Komisyonu Raporu, konuyu kamuoyunun gündemine taşımaya ve bilimin kapsamını, artık madde ve fiziksel gerçekliğe ilişkin modası geçmiş bir görüşle sınırlandırılmaması için genişletmenin yollarını bulmaya çalışmaktadır. Ayrıca dikkate değer insan tecrübelerinin, özellikle de bilincin, beynin ötesine geçebileceğini gösteren kanıtlarının keşfedilebilir ve makul olduğunu göstermeye çalışmaktadır.

"Bütün bu indirgemeci program- bu akılsız materyalizm, tüm soruların cevabı olarak 'madde' denilen bir şeye olan bu inanç- gerçekten bilim değildir. O sadece bir imge, bir mit, bir vizyon, muazzam bir inanç hareketidir ve her zaman da öyle olmuştur.
Karl Popper'ın dediği gibi, bu, fiziksel araştırma yöntemlerine sınırsız bir güvene dayanan 'vaat edilen materyalizm'dir ve gelecek açıklamalarının bir teklifidir. Mümkün olan tüm sorulara cevap verebilecek şekilde yeniden tasarlanan 'madde'ye olan genel bir inançtır.
Bu inanç, eldeki iş için herhangi bir uygunluktan çok, bilimin geçmiş ihtişamından beslendi. Gerçekte olan ise, tüm sorular fiziksel sorular değildir veya fiziksel cevaplara yararlı bir şekilde sığdırılamaz." ***Prof. Mary Midgley*** *(1919-2018)*

https://www.kitapyurdu.com/kitap/materyalist-bir-dunya-gorusunun-otesinde/650655.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

Yabancı Dillerdeki Kitapları

THE ETHICAL DIMENSION OF HUMAN ATTITUDE TOWARDS NATURE: A Muslim Perspective.

İnsanın doğaya karşı tutumunun ahlaki boyutu, geçmişte olduğu gibi günümüzün de en tartışmalı sorunlarından biri.

İbrahim Özdemir, çevre sorunlarının ahlaki ve metafizik boyutlarının farkında olarak, insan-doğa ilişkisinin sonuçlarını ve sadece doğayı değil, insanın kendi varlığını ve geleceğini de nasıl tehdit ettiğini ortaya koyuyor.

İbrahim Özdemir sadece şu sorulara cevaplar aramıyor:

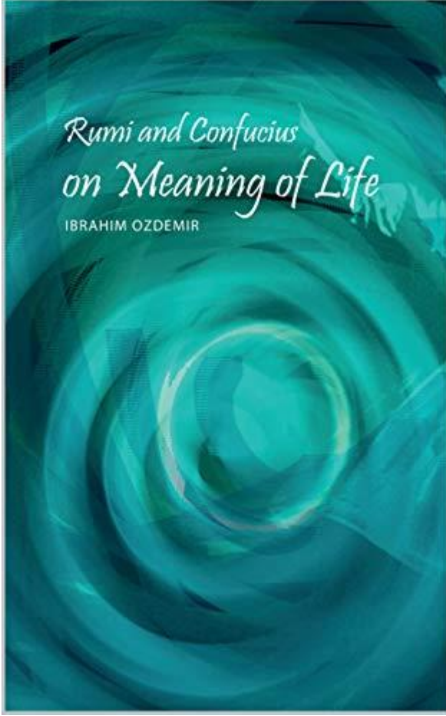
"Doğa insan tarafından nasıl algılanıyor ve nasıl ele alınıyor?";

"İnsanlığın doğayla nasıl bir ilişkisi var?";

"İnsanın yeryüzündeki geleceği ve gelecek nesillerin geleceği ne olacak?" sorularına cevap aramakla kalmıyor, aynı zamanda insan-doğa ilişkisi meselesini İslami bir perspektiften incelemeye çalışıyor.

https://www.kitapyurdu.com/kitap/the-ethical-dimesion-of-human-attitude-towards-nature-a-muslim-perspective/111611.html&filter_name=%C4%B0brahim+%C3%96zdemir

RUMI AND CONFUCIUS ON MEANING OF LIFE

Dostum!
Sufi, içinde bulunduğu *şu anın* dostudur.
"Yarın" demek bizim yolumuz değildir. **Mevlâna**.

Mutlu olmak şartıyla fakir olmak; arkadaşları tarafından sevilmek şartıyla da zengin olmak iyidir. **Konfüçyüs**

Bizler insan ırkının, nükleer savaş sonucu maddeten yok olmakla tehdit edildiği ve insan bireyinin, kendisine, diğer insanlara, tabiata ve emeğine gittikçe yabancılaştığı bir çağda yaşıyoruz. Mevlana'nın *sevgi temelli felsefesi* bir umut olabilir mi?   **Erich Fromm**. Psikanalist, Sosyolog ve Filozof

Konfüçyüsçülük nasıl insan olunduğunun öğrenilmesidir. **Prof. Dr. Tu Weiming**. Pekin Üniversitesi

Tasavvuf geleneğinin büyük düşünürleri, *insanların yönelmesi gereken yolu hatırlatırlar*. Bunu erişilebilir ve ikna edici bir lisanla yaparlar. Bu ariflerin okuyucularının dikkatine sunmak istedikleri husus, sosyal sorunlar için sunulan çözümlerin *insan olmanın ne anlama geldiği* noktasını ıskaladığı gerçeğidir. **Prof. Dr. Willliam Chitick**, New York Devlet Üniversitesi.

Mevlâna, yedi yüz yıl evvel dünyayı büyük bir kargaşalıktan kurtarmıştır. Günümüzde Avrupa'yı kurtaracak tek şey de onun eserleridir. **Prof. Dr. Arthur J. Arberry**, Şarkiyatçı

Mevlâna'nın şiirlerinde kozmik yalnızlık, Allah'tan ve ilahi kaynaktan ayrılığın hüznü hâkim olduğu için bu kadar etkili olmaktadır. **Karen Armstrong,** Tanrı'nın Tarihi.

Ancak unutmayalım; güneşin evimizi aydınlatabilmesi için perdelerimizi açmamız gerekiyor. Bizi sarmalaması için güneşe çıkmamız, kendimizi ona teslim etmemiz şart. Aynı şekilde, her türlü ön yargıyı bir kenara bırakarak insanlığın ve hayatın bu üstatlarını önce anlamaya, sonra da onlardan yararlanmaya çalışmalıyız. **İbrahim Özdemir**

https://www.amazon.com/Rumi-Confucius-Meaning-Ibrahim-Ozdemir-ebook/dp/B08PQ5W5KL/ref=sr_1_1?keywords=rumi+and+confucius+ozdemir&qid=1690263120&sr=8-1